

Vliv proměn písmové normy na metody forenzní identifikace pisatele

Jiří Závora – Veronika Anderková – Bohdana Nováková –
Marie Dokoupilová

FORENZNÍ IDENTIFIKACE PISATELE (FHI)

Disciplína s názvem *forensic handwriting identification* nebo *forensic handwriting examination*¹ patří mezi vědně zakotvené forenzní disciplíny zabývající se rukopisnou identitou.² To v praxi znamená, že znalec v tomto oboru řeší otázku, kdo je pisatelem určitého rukopisného textu či podpisu.³ Jedná se *ipso facto* o jednu z nejobvykleji akceptovaných a nejfrekventovanějších disciplín behaviorální identifikace (grafomotorické chování), protože zejména podpisy jsou projevem právní vůle (Found, 2012).

Základní premisy rukopisné identifikace jsou: žádní dva lidé nesdílejí kombinaci týchž rukopisných charakteristik (tzv. *inter-writer variation*, Harrison et al., 2009); žádné dva rukopisné projevy stejného pisatele nejsou identické (*intra-writer variation*, Huber & Headrick, 1999); před dosažením dospělosti má osoba ustálené konzistentní psací návyky (Seiden & Norwitch, 2014). Tyto premisy definují základní logické principy jedinečnosti rukopisné identity.

Dlužno zdůraznit, že prismaticem kvantitativního (statistického) metodologického přístupu nelze o rukopisných diskriminantech (znacích identity v písmu) hovořit jako o unikátních,⁴ nýbrž jako o raritních (srov. Page et al., 2011a). Avšak vzhledem k tomu, že písmo je z hlediska obecné epistemologie povahou variabilním a měkkým

- 1 Forenzní vědy používají metody a poznatky aplikované při vyšetřování a dokazování v trestním i civilním řízení před státními orgány. Jde o postupy zpravidla identifikační, vedoucí k prokázání identity osob (DNA), projevů (rukopis, psaní na klávesnici, otisk prstu, hlas), věcí (např. balistika) či látek (toxiny) apod.
- 2 Pro laiky známější grafologie, se kterou je FHI běžně zaměňována, má odlišné cíle i metody. Grafologie je projektivní diagnostická technika, kterou používá psychologie při diagnostice osobnosti jako jednu z dílčích metod. Nelze ji při diagnostice osobnosti použít jako jedinou a postavit na výsledcích takové diagnostiky spolehlivé závěry. Tato technika nemá samostatný permanentní výzkumný (publikační) korpus, který by vytvářel poznatkovou či metodologickou bázi samostatné disciplíny. Nic na tom nemění existence historických zdrojů, např. kdysi solidní publikace Roberta Saudka (20. léta 20. stol.). Nic na tom nemění ani fakt, že je mnohdy tato projektivní technika jako samostatný obor svými příznivci představována. Grafologie se používá i pro forenzní účely, a sice pro zjišťování indicií osobnostního profilu pachatele, nikoliv však pro spolehlivou identifikaci.
- 3 Dlužno podotknout, že pisatelem rukopisného textu nemusí být osoba shodná s autorem takového textu (diktát).
- 4 Jedinečnost rukopisných charakteristik byla logicky studována především na dvojčatech a vícerčatech (např. Beacom, 1960; Boot, 1998; Srihari et al., 2008; Durina & Caligiuri, 2009).

fenomémem (Nalimov, 1981), nelze na něj pohlížet prizmatem fenoménů reliabilních a tvrdých. Proto je manifestace rukopisné identity ve své povaze nesrovnatelná např. s tím, jak se identita manifestuje v otiscích prstů nebo v DNA apod. Pro zkoumání rukopisné identity je z uvedených důvodů využíváno kvalitativního (deskriptivního) výzkumného přístupu (Závora, 2014).

ROLE FHI V KRIZI FORENZNÍCH DISCIPLÍN

Být FHI čerpá více než sto let ze systematicky získávaných poznatků (Osborn, 1929; Quirke, 1930; Hilton, 1956 atd.), sehrála exemplární roli v krizi forezních disciplín. Tato krize vrcholila na přelomu 80. a 90. let minulého století v USA, kdy po rozsudku ve věci *Daubert vs. Merrell Dow Pharmaceuticals, Inc.* (1993), podle něhož musel být znalecký posudek výsledkem spolehlivých vědeckých metod a postupů, shledal soud ve věci *U. S. vs. Starzecpyzel* (1995)⁵ FHI nevědeckou. Nekompromisní publikační kritika (Risinger et al., 1989; Risinger & Saks, 1996) a nový systém připouštění znaleckých důkazů před porotu, známý jako *Daubertův standard*,⁶ donutily FHI zlepšit systematicku výzkumu a doložit schopnost expertů rozpoznat rukopisnou identitu a spolehlivost metod a postupů používaných při její identifikaci (např. *Found & Rogers*, 1995, 1996; *Found et al.*, 1998; *Found et al.*, 1999; *Kam et al.*, 2001; *Sita et al.*, 2002 atd.).

Tlak justice na vědeckost všech forezních disciplín (nejen v USA) doposud neustal (např. *Mnookin*, 2011; *Page et al.*, 2011b; *Koehler*, 2017; *Roux & Weyermann*, 2021). FHI se bezpochyby i díky tomuto tlaku musela rychleji vypořádat s celou řadou problémů. Mezi tyto problémy patřilo i postupné znemožnění odůvodňovat rukopisnou identitu komparací s příslušnou normou písma (*copybook systems*).

FHI A NORMA PÍSMÁ

FHI při analýze původně pracovala s normami písma (*copybook systems*) odůvodňováním odchylek od normy, přesněji od normy, která byla ještě využívána jako „krasopisná“. Znalci se při analýze opírali o míru odchýlení pisatele od dané normy s tím, že tato odchylka byla považována za míru individuality (už *Osborn*, 1929). Při analýze bylo zohledňováno, nakolik se zjištěné charakteristiky zjednodušeně řečeno objevují u jednoho, dvou nebo více pisatelů (*Taylor et al.*, 2021). Postupné zjednodušování norm písma vedlo nejen k upuštění od nadbytečných ozdob písma (*embellishments*), ale též k postupnému upuštění od „krasopisu“ (*Taylor et al.*, 2021). To vedlo k nemožnosti odůvodňovat rukopisnou identitu porovnáváním individuálního rukopisu s písmovou normou.

5 Judikát *United States vs. Starzecpyzel*, 880 F. Supp. 1027/1995.

6 *Daubertův standard* vznikl jako systém pěti kritérií přípustnosti znaleckého posudku před porotu. Zdrojem těchto kritérií byla trojice rozhodnutí amerických soudů *Daubert vs. Merrell Dow Pharmaceuticals, Inc.*, 509 U. S. 579, 590/1993; *General Electric vs. Joiner* 522 U. S. 136 /1997 a *Kumho Tire Co. Vs. Carmichael* 526 U. S. 137/1999.

Tendence ke zjednodušení norem písma byla výrazně patrná už od 30. let 20. stol., a to nejen v zemích používajících latinku (Sassoon, 2007; Xiaxing et al., 2015). U nás se projevilo zjednodušování už v první uzákoněné normě ručního písma z 30. let 20. století. V této písance byly eliminovány některé vyloženě estetické prvky (Penc, 1966, s. 23) a v 60. letech byla dle návrhu Václava Pence (*ibid.*) přijata nová norma zúžené latinky. Po této „zúžené“ normě následovaly už jen malé úpravy v 70. letech 20. stol. (Peters & Borský, 1975). Tendence k mimořádnému zjednodušení písma je patrná též u posledního návrhu nového písma, nazvaného Comenia Script (Lencová, 2008). Z hlediska FHI může být velká redukce komplexity písmové normy problematická: příliš prosté a nespojitě písmo postrádá prostor pro vznik idiosynkratických elementů při psaní. Idiosynkratické prvky jsou z hlediska manifestace rukopisné identity naprosto zásadní. Příkladem identitně slabého rukopisného projevu je tiskací písmo. V porovnání s písmem kurzivním je tiskací písmo obecně mnohem méně nasyceno rukopisnou identitou (už Osborn, 1929). Vyšší míra komplexity rukopisného projevu přináší větší saturaci rukopisnou identitou a též větší rezistenci proti padělání (Huber & Headrick, 1999). Existuje tedy rozumný předpoklad, že příliš redukovaná norma písma může mít vliv na výslednou individualizaci rukopisu jedince ve smyslu slabého nasycení identitně významnými diskriminanty.

Značná diverzifikace norem,⁷ jejich zjednodušování a velký geografický pohyb lidí osvojujících si písmo podle těchto norem způsobily, že postihnout rozdíly mezi normou a individualitou bylo nad rámec možností FHI. Už desítky let není možné v některých zemích využívajících latinku jakkoliv identifikovat písmovou normu (to popsala např. v Kanadě Holmesová, 2010). Proto přestalo být metodologicky reálné zjišťovat, podle jaké normy se daný pisatel učil psát, a zohlednit tuto informaci do identifikačních analýz.

RUKOPISNÁ IDENTITA A PRINCIP MOTORICKÉ EKVIVALENC

Z hlediska obecných metodologických přístupů jde při zkoumání kvalitativního fenoménu, jímž rukopisný projev bezpochyby je, o analýzu pohybových tendencí ruky při psaní určitého textu. Psaní jako behaviorální projev není totéž co písmo (Závora, 2012). Pohybové tendence ruky jsou zaznamenány v rukopisném projevu, přičemž písmo lze chápat „jen“ jako médium (podobně jako malba, kresba apod.). FHI tedy logicky více zajímá individuální způsob psaní než písmo jako takové. Znalec proto nemusí mít při analýze rukopisné identity nutně v ruce jako oporu písanku, podle níž si určitý pisatel písmo osvojoval. Předpoklad individuální rukopisné (behaviorální) identity podporují i nové neurobiologické poznatky o psaní jako výkonu motorické kontroly (již Found & Rogers, 1995, 1996). Proto bylo možné opustit při identitních analýzách písanky. Proměny norem psaní lze tedy chápat spíše jako incentive pro pozitivní metodologický posun, než jako nouzi, na níž by byla nucena FHI reagovat jakýmsi metodologickým kompromisem.

⁷ Už Huber a Headrick (1999) uvádějí, že jen v Severní Americe existuje nejméně 76 různých norem pro osvojování písma.

Malé a velké psací písmeny.

a, á, b, c, ě, d, d., e, é, ě,
A, B, C, Ě, D, D., E,

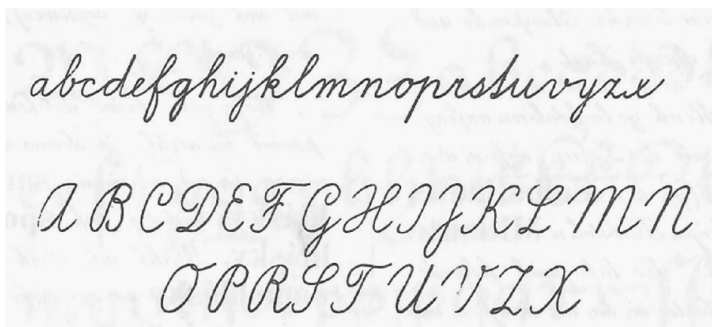
f, j, g, h, i, k,
F, J, G, H, I, K,

l, m, n, ň, o, ó, p, q, r,
L, M, N, O, Ó, P, Q, R,

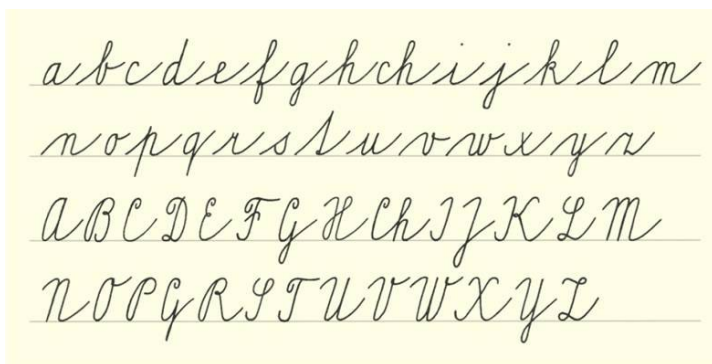
š, s, ů, t, t., u, ú, á, v,
Š, S, Ů, T, U, Ú, Á, V,

w, y, ý, z, ž,
W, Y, Ý, Z, Ž,

OBRÁZEK 1: Písmo ze slabikáře z r. 1852.

OBRÁZEK 2: Tvary některých liter z r. 1932.

OBRÁZEK 3: Normalizované psací písmo podle předlohy a metodiky Václava Pence 1966.

Dle teorie motorické kontroly je základní jednotkou psaní psací tah. Geometrické (tvarové) a časové vlastnosti tahu (průběh) jsou tvořeny (programovány), posloupně řazeny (sekvenovány) a pohybově vykonávány (exekuvány) centrální nervovou soustavou. Jedinec si postupem času osvojuje komplexní sekvenční výkon psaní, který se automatizuje. Automatizace umožní disociovat vědomí potřebné k exekuci grafomotorického pohybu. Zdrojem exekuce je dlouhodobá motorická paměť.

Automatizace pohybu snižuje variabilitu rukopisu, avšak flexibilita a adaptabilita reakce na různé překážky psaní se naopak zvyšuje (Caligiuri & Mohamed, 2012). To umožňuje predikci variability, resp. persistence projevu, např. při změnách povrchu, na němž je psáno, při změnách orientace těla či média, na němž je psáno, psaní dominantní či nedominantní rukou atd. Princip tzv. motorické ekvivalence, který umožňuje adaptovat se na psaní ústy, nedominantní rukou či nohou, jakož i různými psacími prostředky, přičemž jsou v projevu zachovány prvky rukopisné identity, byl experimentálně ověřen (Wing, 2000). Na základě zkušenosti jej však popsal již Lashley (1931).

UNIVERZÁLNÍ CHARAKTERISTIKY PSANÍ NAPŘÍČ PÍSMOVÝMI NORMAMI A OBECNÉ RYSY PÍSMO V POPULACI

Podle Jarmana (2008) lze vysledovat dvanáct univerzálních pravidel systému tvorby liter a slov (*system of writing*), která mají původ v přirozených možnostech grafomotorického pohybu ruky a lze je vysledovat u zjednodušeného typu latinky.⁸ Mezi tato pravidla podle Jarmana (*ibid.*) patří: základní pohyby jsou tvořeny ovály a paralelními liniemi; všechny klesající tahy jsou paralelní; písmena končící vrchním tahem jsou následně spojena horizontálně; písmena, která končí tahem u liniatury, jsou připojena diagonálně apod. Pro samotnou identifikaci však tyto univerzální principy psaní mají pouze teoretický význam, protože jedinečnou rukopisnou identitu nelze už z hlediska obecných epistemologických principů odůvodňovat univerzálními charakteristikami (Neubauer, 2001).

Odchyly od písmové normy souvisí logicky též s takovými znaky v písmu, které jsou v populaci běžné nebo běžnější a nemají tedy individuálně specifický význam. Zajímavé jsou z tohoto hlediska experimenty s využíváním rozsáhlé databáze⁹ vzorků písma (Franke & Koppen, 2001; Srihari & Leedham, 2003; Van Erp et al., 2004) a metody spíše tipování než rekognice založené na algoritmech zkoumání statických a dynamických rysů písma (např. Leedham et al., 2004; Ostrum & Tanaka, 2006). Protože písmo je kvalitativní fenomén,¹⁰ není možné objektivně určit relativní

8 Nikoliv tedy u tzv. Palmerova nebo Zaner-Bloserova systému písma (oba vznikly koncem 19. stol.), jejichž součástí jsou odlišné (z hlediska přirozených pohybů ruky méně přirozeně) vedené některé tahy — u Palmerova systému např. způsob provedení dolních a vrchních smyček v literách f, g, j, p, q, y, z, b, d, f, h, k apod. (ve vztahu k FHI podrobněji pojednáno v Morris, 2021).

9 Databáze obsahuje až 1500 vzorků písma běžné populace, z níž je spíše tipována než určována frekvence výskytu (specifická) určitého znaku v populaci a souvislosti mezi znaky.

10 Rukopisný projev má analogovou či též analogickou, tj. podobovou povahu, a je tedy určen vždy k deskriptivní analýze pohybových tendencí ruky, nikoliv k měření napsaných tvarů.

četnost určitého rysu psaní v populaci, byť se o takové řešení někteří autoři pokoušeli (např. Johnson et al., 2017). Proto se v praxi tyto databáze prakticky nevyužívají nebo nevyužívají rutinně.

ZÁVĚRY

Norma písma slouží k osvojování písma pro individuální výkon psaní. Rukopisný projev je záznamem behaviorální grafomotorické aktivity, která je zakotvena v dlouhodobé motorické paměti. Ke zkoumání a odůvodňování rukopisné identity není nutné mít k dispozici normu písma, podle níž se daný pisatel učil psát. Mimořádná míra zjednodušení písma v normě písma může mít teoreticky vliv na snížení komplexity rukopisného projevu individua, a tedy i na snížení saturace projevu rukopisnou identitou. Tendence k zjednodušování norem písma a diverzifikace těchto norem je trendem, který nemá vazbu na konkrétní zemi či společnost a který by si zasluhoval výzkumnou mezioborovou pozornost.

LITERATURA

- Beacom, M. (1960). A study of handwriting by twins and other persons of multiple births. *Journal of Forensic Sciences*, 5(1), 121–131
- Boot, D. (1998). An investigation into the degree of similarity in the handwriting of identical and fraternal twins in New Zealand. *Journal of the American Society of Questioned Document Examiners*, 1, 70–81.
- Caligiuri, M. P., & Mohammed, L. A. (2012). *The Neuroscience of Handwriting*. CRC Press.
- Durina, M., & Caligiuri, M. P. (2009). The determination of authorship from a homogenous group of writers. *Journal of the American Society of Questioned Document Examiners*, 12(2), 77–90.
- Found, B. (2012). Handwriting and signature, comparison of. In A. Jamieson & A. Moenssens (Eds.), *Wiley Encyklopedia of Forensic Science*. DOI
- Found, B., & Rogers, D. (1995). Contemporary issues in forensic handwriting examination. A discussion of key issues in the wake of the Starzecpyzel decision. *Journal of Forensic Document Examination*, 8, 1–31.
- Found, B., & Rogers, D. (1996). The forensic investigation of signature complexity. In M. Simner, G. Leedham & A. Thomassen (Eds.), *Handwriting and Drawing Research: Basic and Applied Issues* (s. 483–492). IOS Press.
- Found, B., Rogers, D., Rowe, V., & Dick, D. (1998). Statistical modelling of experts' perceptions of the ease of signature simulation. *Journal of Forensic Document Examination*, 11, 73–99.
- Found, B., Sita, J., & Rogers, D. (1999). The development of a program for characterising forensic handwriting examiners' expertise: Signature examination pilot study. *Journal of Forensic Document Examination*, 12, 69–80.
- Franke, K., & Koppen, M. (2001). A computer based system to support forensic studies on handwritten documents. *International Journal on Document Analysis and Recognition*, 3(4), 218–231.
- Harrison, D., Burkes, T. M., & Seiger, D. P. (2009). Handwriting examination: Meeting the challenges of science and the law. *FBI Forensic Science Communication*, 11(4). Dostupné z https://archives.fbi.gov/archives/about-us/lab/forensic-science-communications/fsc/oct2009/review/2009_10_review02.htm.
- Hilton, O. (1956). *Scientific Examination of Questioned Documents*. Callaghan & Company.
- Holmes, L. (2010). Handwriting instruction in Canadian schools as prescribed [sic] by

- provincial and territorial ministries of education. *Canadian Society of Forensic Science Journal*, 43(1), 9–15.
- Huber, R. A., & Headrick, A. M. (1999). *Handwriting Identification: Facts and Fundamentals*. CRC Press LLC.
- Jarman, C. (2008). *The Twelve Rules for Good Cursive Handwriting*. Dostupné z <http://notjustplay.wordpress.com/2008/12/09/twelve-rules-for-good-cursive-handwriting/>.
- Johnson, M. E., Vastrick, T. W., Boulanger, M., & Schuetzner, E. (2017). Measuring the frequency occurrence of handwriting and handprinting characteristics. *Journal of Forensic Sciences*, 62(1), 142–163.
- Kam, M., Gummadidala, K., Fielding, G., & Conn. R. (2001). Signature authentication by forensic document examiners. *Journal of Forensic Sciences*, 46(4), 884–888.
- Koehler, J. J. (2017). Forensics or fauxrensicis: Ascertaining accuracy in the forensic sciences. *Arizona State Law Journal*, 1369(49).
- Lashley, K. S. (1931). Mass action in cerebral function. *Science*, 73(1888), 245–254.
- Leedham, G., Pervouchine, V., & Tan, W. K. (2004). Quantitative letter-level extraction and analysis of features used by document examiners. *Journal of Forensic Document Examination*, 16, 21–23.
- Lencová, R. (2008). *Comenia Script — Praktický manuál*. Svět.
- Mnookin, J. L., Cole, S. A., Dror, I. E., Fisher, B. A. J., Houck, M. M., Inman, K., Kaye, D. H., Koehler, J. J., Langenburg, G., Risinger, D. M., Rudin, N., Siegel, J., & Stoney, D. A. (2011). The need for a research culture in the forensic science. *UCLA Law Review*, 725(58), 725–779.
- Morris, R. (2021). *Forensic Handwriting Identification: Fundamental Concepts and Principles*. Academic Press.
- Nalimov, V. V. (1981). *The Labyrinths of Language: A Mathematician's Journey*. ISI Press.
- Neubauer, Z. (2001). *Smysl a svět: Hermeneutický pohled na svět*. Moraviapress.
- Osborn, A. S. (1929). *Questioned Documents*. (2nd ed.). Boyd Printing Company.
- Ostrum, B., & Tanaka, T. (2006). Another look at handwriting movement. *Journal of the American Society of Questioned Document Examiners*, 9(2), 57–67.
- Page, M., Taylor, J., & Blenkin, M. (2011a). Uniqueness in the forensic identification sciences — fact or fiction? *Forensic Science International*, 206(1), 12–18. DOI
- Page, M., Taylor, J., & Blenkin, M. (2011b). Forensic identification science evidence since *Daubert*: Part II — Judicial reasoning in decisions to exclude forensic identification evidence on grounds of reliability. *Journal of Forensic Sciences*, 56(4), 913–917.
- Penc, V. (1966). *Metodika psaní*. SPN.
- Petera, J., & Borský, O. (1975). *Úvod do studia písomožnalectví. Příručky Ministerstva spravedlnosti*, sv. 35. SEVT.
- Quirke, A. J. (1930). *Forged, Anonymous, And Suspect Documents*. George Routledge.
- Risinger, D. M., Denbeaux, M. P., & Saks, M. J. (1989). Exorcism of ignorance as a proxy for rational knowledge: the lessons of handwriting identification expertise. *Law Review*, 137, 731–792.
- Risinger, D. M., & Saks, M. J. (1996). Science and nonscience in the courts: *Daubert* meets handwriting identification expertise. *Iowa Law Review*, 82(1), 21–74.
- Roux, C., & Weyermann, C. (2021). From research integrity to research relevance to advance forensic science. *Forensic Sciences Research*, 6(4), 292–294.
- Sassoon, R. (2007). *Handwriting of the Twentieth Century*. Intellect Books, The University of Chicago Press.
- Seiden, H., & Norwitch, F. (2014). Questioned documents. In S. H. James, J. J. Norby & S. Bell (Eds.), *Forensic Science: An Introduction to Scientific and Investigative Techniques* (4th ed.). CRC Press.
- Sita, J., Found, B., & Rogers, D. K. (2002). Forensic handwriting examiners' expertise for signature comparison. *Journal of Forensic Sciences*, 47(5), 1117–1124.
- Srihari, S., & Leedham, G. (2003). A survey of computer methods in forensic document examination. In *Proceedings of the 11th International Graphonomics Society Conference*, 278–281.

- Srihari, S., Huang, C., & Srinivasan, H. (2008). On the discriminability of the handwriting of twins. *Journal of Forensic Sciences*, 53(2), 430–446.
- Taylor, M. et al. (2021). *Forensic Handwriting Examination and Human Factors: Improving the Practice Through a Systems Approach*. NIST Interagency / Internal Report (NISTIR). National Institute of Standards and Technology, Gaithersburg, MD. DOI
- Van Erp, M., Vuurpijl, L., Franke, K., & Schomaker, L. (2004). The WANDA measurement tool for forensic document examination. *Journal of Forensic Document Examination*, 16, 103–118.
- Wing, A. M. (2000). Motor control: Mechanisms of motor equivalence in handwriting. *Current Biology*, 10(6), 245–248.
- Xiaxing, P., Huiyuan, J., & Haitao L. (2015). Motives for Chinese script simplification. *Language Problems and Language Planning*, 39(1), 1–32.
- Závora, J. (2012). Towards the questioned document examination (QDE) methodology designed to identify a disputed handwriter. *Mannheimer Heft für Schriftvergleichung*, 37, (1–2), 17–36.
- Závora, J. (2014, 19. června). *Die Natur der Handschrift als methodologischer Ausgangspunkt für hinreichende Begründung des Sachverständigenbeweises*. [Konferenční příspěvek]. Meeting of the GFS — Gesellschaft für forensische schriftuntersuchung e.V, Königswinter, Germany.

PRAMENY

- Daubert vs. Merrell Dow Pharmaceuticals, Inc.*, 509 U. S. 579, 590/1993.
- United States vs. Starzecpyzel*, 880 F. Supp. 1027/1995.
- General Electric vs. Joiner*, 522 U. S. 136 /1997.
- Kumho Tire Co. vs. Carmichael*, 526 U. S. 137/1999.

Jiří Závora | Ústav forenzních disciplín Praha
<respondeo.dicendum@gmail.com>

Veronika Anderková | Ústav forenzních disciplín Praha

Bohdana Nováková | Ústav forenzních disciplín Praha

Marie Dokoupilová | Ústav forenzních disciplín Praha